

ECOLOGIE

RAPPORTAGE

activiteitenplan

Fazantstraat 1-33

Zaltbommel

Rapport activiteitenplan

Fazantstraat 1-33, Zaltbommel

Opdrachtgever	Bazalt Wonen Postbus 2018 5300 CA Zaltbommel
Rapportnummer	2260.2019-3
Versienummer	D2
Status	Definitief
Datum	5 december 2023
Opsteller ¹	De heer J.A.S. Moens, MSc
Kwaliteitscontrole	De heer C.C. Slemmer, BSc

¹ VRIJGAVE

In onze rapportages en offertes wordt niet gewerkt met handtekeningen en/of parafen. Middels ons kwaliteitssysteem worden offertes en rapporten aantoonbaar vrijgegeven.

KWALITEITSZORG

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

CERTIFICERING

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhandboek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001. Daarnaast staat veilig werken bij Econsultancy voorop en zijn we gecertificeerd voor VCA*.

BETROUWBAARHEID

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten en het al dan niet voorkomen van soorten. De gebruikte informatie omtrent verspreiding van soorten is deels afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

Al onze rapportages worden opgesteld conform de 'Handreiking omgaan met AVG in bodemonderzoeken' opgesteld door de VKB (29 juni 2022). Hiermee voldoet de rapportage aan de eisen die de wet en NEN normen ons stellen en wordt tevens voldaan aan de AVG.

GELDIGHEID ONDERZOEK

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan geldig is voor een periode van 2 tot 3 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Wet natuurbescherming, dan wel inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van de quickscan opnieuw te toetsen.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbende.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEGEVENS VAN DE LOCATIE EN HET GEBRUIK DOOR FLORA EN FAUNA.....	2
	2.1 Locatiegegevens en huidige situatie	2
	2.2 Verantwoording effectenstudie en verspreidingsinformatie.....	3
	2.3 Deskundige begeleiding	4
3	VERSPREIDING VAN BESCHERMDE SOORTEN OP DE LOCATIE.....	5
	3.1 Onderzoeksmethode.....	5
	3.2 Onderzoekresultaten	7
	3.3 Samenvatting	8
4	VOorgenomen IngREEP OP DE LOCATIE EN ONDERBOUWING	9
	4.1 Voorgenomen activiteiten en manier van uitvoering	9
	4.2 Doel en belang van de activiteiten	9
	4.3 Planning en onderbouwing van de activiteiten.....	9
	4.4 Alternatieven.....	9
5	EFFECTEN VAN DE INGREEP OP FLORA EN FAUNA	10
	5.1 Effecten op korte termijn op beschermde soorten	10
	5.2 Effecten lange termijn op gunstige staat van instandhouding	10
	5.3 Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming	11
6	TE TREFFEN MAATREGELEN	12
	6.1 Inleiding.....	12
	6.2 Tijdelijke mitigatie.....	12
	6.3 Zorgvuldig handelen en ongeschikt maken.....	13
	6.4 Controlerondes	13
	6.5 Duurzame maatregelen in nieuwe situatie	14
7	SAMENVATTING	15

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Bazalt Wonen opdracht gekregen voor het opstellen van een activiteitenplan in het kader van de Wet natuurbescherming, ten behoeve van de voorgenomen renovatie van de woningen aan de Fazantstraat 1-33 te Zaltbommel.

De volgende onderzoeksvragen zullen in onderhavige rapportage worden beantwoord:

- Welke beschermde soorten zijn in het plangebied aanwezig?
- Welke functie heeft het plangebied voor de soorten?
- Wat is de omvang en duurzame staat van instandhouding van de bij de ingreep betrokken populaties van beschermde soorten?
- Blijft de functionaliteit van de rust- en voortplantingsplaatsen behouden?
- Welke eigenschappen van het gebied moeten gemitigeerd of gecompenseerd worden?
- Hoe groot wordt het succes van de te nemen maatregelen ingeschat?
- Welke maatregelen moeten getroffen worden om aan de zorgplicht te voldoen?
- Zijn er voor de streng beschermde soorten geen meer bevredigende oplossingen?
- Welk wettelijk belang is er waardoor de werkzaamheden moeten worden uitgevoerd?

Het onderzoek wordt uitgevoerd naar aanleiding van het projectplan (2260.2019-1) dat in juni 2019 voor de locatie is opgesteld. Bij een deel van de planlocatie zijn de werkzaamheden inmiddels verricht maar aan de Fazantstraat 1-33 moet dit nog worden uitgevoerd. Het ecologisch onderzoek dateert van 2018/2019 en is inmiddels verlopen. Daarom wordt voor de Fazantstraat 1-33 het ecologisch onderzoek geactualiseerd.

Om negatieve gevolgen te voorkomen worden maatregelen uitgevoerd die bestaan uit het vooraf aanbieden van tijdelijke voorzieningen, werken buiten de gevoelige periodes, vooraf ongeschikt maken van de woningen en het realiseren van permanente voorzieningen in de nieuwe situatie.

2 GEGEVENS VAN DE LOCATIE EN HET GEBRUIK DOOR FLORA EN FAUNA

2.1 Locatiegegevens en huidige situatie

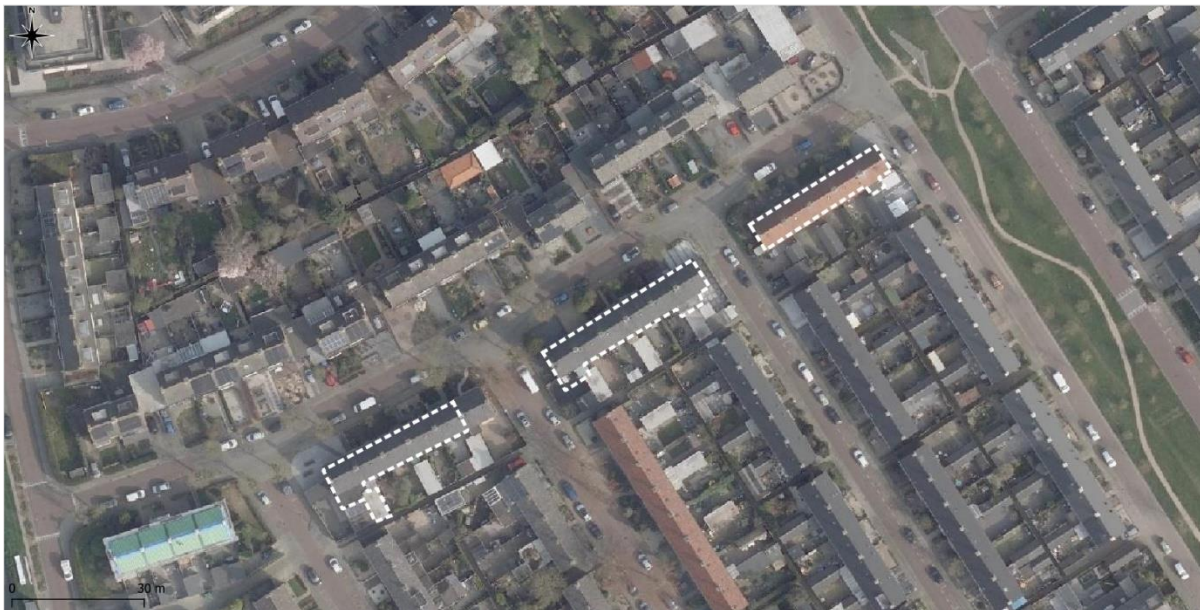
De onderzoekslocatie (17 woningen) ligt aan de Fazantstraat 1-33 te Zaltbommel. In figuur 2.1 is de onderzoekslocatie weergegeven.

Figuur 2.1 Topografische ligging van de onderzoekslocatie.

De onderzoekslocatie betreft 17 woningen verdeeld over 3 blokken. De woningen zijn voorzien van zadeldaken gedekt met dakpannen. Fazantstraat 23 betreft een koopwoning.

In figuur 2.2 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven. Figuur 2.3 t/m 5 geven een impressie van de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek.

Figuur 2.2 Luchtfoto onderzoekslocatie en directe omgeving.

Figuur 2.3 Fazantstraat 1 t/m 9

Figuur 2.4 Fazantstraat 11 t/m 21

Figuur 2.5 Fazantstraat 23 t/m 33

2.2 Verantwoording effectenstudie en verspreidingsinformatie

Door Econsultancy is in 2018 en 2019 een nader onderzoek uitgevoerd naar de huismus, gierzwaluw en gebouwbewonende vleermuis als de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Tijdens deze onderzoeken is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de omliggende percelen onderzocht. Negatieve effecten op overige beschermde soorten uit de Wet natuurbescherming zijn niet aan de orde omdat de ingreep alleen betrekking heeft op de daken en gevels en niet op het omliggend groen. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten op basis van het aanwezige habitat. Omdat deze onderzoeken gedaan zijn in 2018 en 2019, is de data die tijdens deze onderzoeken verkregen is gedeeld en verlopen. Daarom wordt voor de Fazantstraat 1-33 het ecologisch onderzoek geactualiseerd.

2.3 Deskundige begeleiding

De deskundige die betrokken is bij het project, betreft een ervaren ecoloog². Econsultancy is lid van de branchevereniging Netwerk Groene Bureaus en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen.

² Alle ecologen van Econsultancy hebben op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of • Zijn als ecoloog werkzaam voor een ecologisch adviesbureau dat is aangesloten bij het netwerk Groene Bureaus en/of • Zetten zich aantoonbaar actief in op het gebied van soortenbescherming bij de daarvoor in Nederland bestaande organisaties.

3 VERSPREIDING VAN BESCHERMDE SOORTEN OP DE LOCATIE

3.1 Onderzoeksmethode

Voor het onderzoek naar de huismus zijn tussen 1 april en 15 mei twee veldbezoeken uitgevoerd, gedurende de ochtend. Tijdens de veldbezoeken zal worden gezocht naar roepende huismussen. Mannetjes huismussen roepen met name in het voorjaar ('s ochtends) vaak vanaf de dakranden/goten waar hun nesten zich bevinden. Bij het aantreffen van roepende mannetjes mag worden aangenomen dat zich onder het betreffende dak één of meerdere nesten bevinden. Tevens is gedurende de rondes in de ochtend gelet op huismussen die (met nestmateriaal) onder dakpannen of andere nestlocaties verdwijnen. Behalve op de onderzoekslocatie, wordt ook de directe omgeving onderzocht op de aanwezigheid of geschiktheid van de bebouwing voor huismus.

De onderzoeksopzet is conform hetgeen is voorgeschreven in het kennisdocument voor de huismus (BIJ12, versie juni 2022).

Voor het onderzoek naar de gierzwaluw zijn tussen 15 mei en 15 juli drie veldbezoeken uitgevoerd met een tussenliggende periode van minimaal 10 dagen. De onderzoeksinspanning is conform hetgeen is gesteld in het kennisdocument (BIJ12, versie juni 2017). De veldbezoeken vinden plaats gedurende de avondschemering. In de betreffende periode scheren groepen gierzwaluwen langs gevels van panden waarin zich nesten bevinden. De vrouwtjes die zich op het nest bevinden beantwoorden vervolgens het "gieren" van langs vliegende groepen soortgenoten. Bovendien zijn tijdens de avondschemering vaak invliegende vogels waar te nemen.

De onderzoeksopzet is conform hetgeen is voorgeschreven in het kennisdocument voor de gierzwaluw (BIJ12, versie juli 2017).

Voor het onderzoek naar vleermuizen zijn in de periode half april tot oktober in totaal zes veldbezoeken uitgevoerd. De veldbezoeken zullen in de avonduren en/of ochtenduren worden uitgevoerd. De inventarisatiemethode is conform het protocol voor vleermuisonderzoek (versie januari 2021), dat is opgesteld door het vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureaus. De onderzoeksinspanning is gebaseerd op de functies zomerverblijfplaats, kraamverblijf en paarverblijf/baltsplaats voor de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Het protocol heeft tot doel het belang van de functies van onderzoekslocaties voor soorten vleermuizen effectief en efficiënt vast te stellen dan wel uit te sluiten. Doordat vleermuizen iedere (verblijfs)functie slechts een beperkte periode van het jaar gebruiken, is onderzoek naar alle op de onderzoekslocatie mogelijke functies noodzakelijk. Iedere (verblijfs)functie afzonderlijk geniet een jaarronde bescherming.

Het totaal aantal voorgestelde veldbezoeken is vastgesteld op basis van de grootte van de onderzoekslocatie, uitgaande van twee waarnemers per veldronde. Verwacht wordt dat met zes bezoeken omtrent deze soortgroep voldoende zekerheid is verkregen over de functie van de onderzoekslocatie.

Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van professionele batdetectors met opnamemogelijkheid (Pettersson D240x of Elekon M batlogger). Een batdetector zet het voor het menselijk gehoor niet hoorbare ultrasonische

geluid van vleermuizen om naar frequenties die wel hoorbaar zijn. Op basis van de geluidsfrequenties en ritmes kunnen verschillende soorten vleermuizen worden onderscheiden. De opnamemogelijkheid is belangrijk omdat de geluidsoptnames kunnen worden gebruikt voor het determineren van soorten die op basis van hun geluid moeilijk zijn te onderscheiden (met name Myotis-soorten) en waarbij het sonogram uitsluitend kan geven. Hierbij wordt gebruik gemaakt van analyseprogramma Batsound.

Overzicht veldbezoeken

Het onderzoek zal bestond uit diverse veldbezoeken. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken.

Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van huismus, gierzwaluw en vleermuizen over het algemeen gunstig. Tijdens het veldbezoek van 30 mei was de temperatuur lager dan 10 °C. Desondanks was er die ochtend nog voldoende vleermuisactiviteit, zodat de lage temperatuur niet van invloed is geweest op de onderzoeksresultaten. De windsnelheid lag tijdens alle bezoeken beneden de 5 Bft. en er was geen sprake van neerslag. In tabel 3.1 zijn de omstandigheden gedurende de onderzoeken weergegeven.

Tabel 3.1 Omstandigheden nadere onderzoeken beschermde soorten.

Datum	Soortgroep(en)	Tijd	Temperatuur	Weersomstandigheden
20 april 2023	huismus	8:30 - 10:30	7 °C	Droog, 4 Bft
4 mei 2023	huismus	8:30 - 10:30	16 °C	Droog, 3 Bft
30 mei 2023	vleermuis	02:30 - 5:30	9 °C	Droog, 3 Bft
23 mei 2023	gierzwaluw/vleermuis	20:15 - 23:35	12 °C	Droog, 3 Bft
8 juni 2023	gierzwaluw/vleermuis	20:20 - 23:50	20 °C	Droog, 3 Bft
26 juni 2023	gierzwaluw/vleermuis	20:30 – 00:00	21 °C	Droog, 3 Bft
22 augustus 2023	vleermuis	20:45 – 00.00	20 °C	Droog, 1 Bft
11 september 2023	vleermuis	20:00 - 23:15	22 °C	Droog, 2 Bft

3.2 Onderzoekresultaten

Huismus

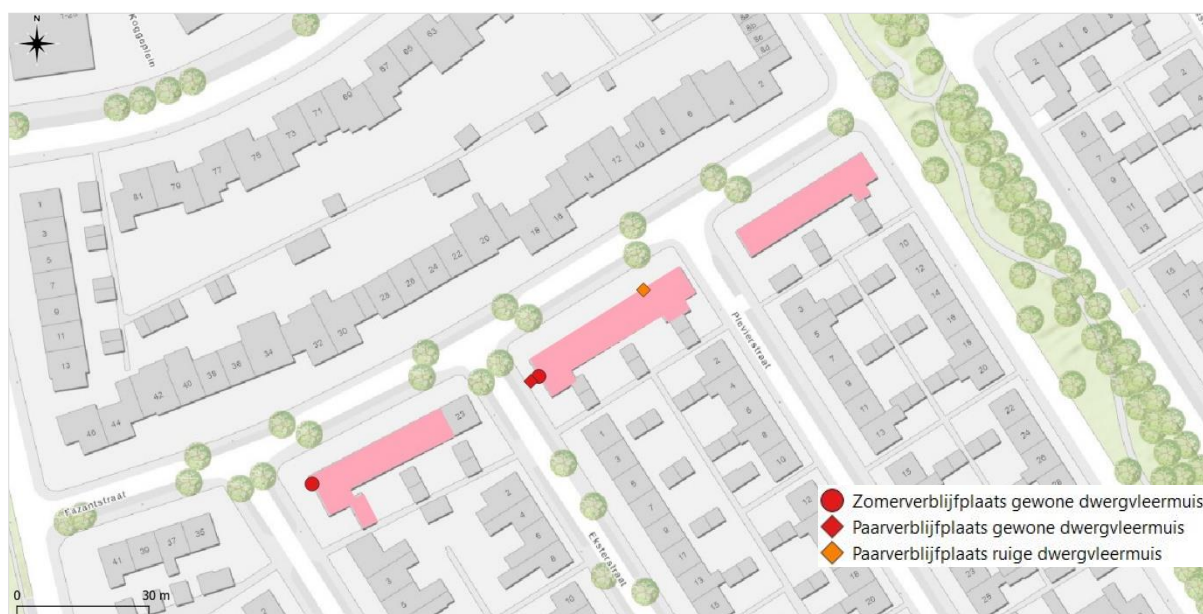
In het onderzoeksgebied zijn tijdens de twee veldbezoeken op 20 april en 4 mei geen nesten of nest indicerende huismussen waargenomen. In de omgeving zijn er wel nesten van de huismus aangetroffen. Hierdoor kan gesteld worden dat de onderzoekslocatie niet in gebruik is als nestplaats door de huismus.

Gierzwaluw

In het onderzoeksgebied zijn tijdens de drie veldbezoeken op 23 mei, 8 juni en 26 juni geen nesten of invliegende gierzwaluwen waargenomen. Tijdens de bezoeken zijn wel gierzwaluwen waargenomen, deze zijn echter niet in het onderzoeksgebied zelf waargenomen. Hierdoor kan gesteld worden dat de onderzoeklocatie niet in gebruik is als nestplaats door de gierzwaluw.

Vleermuizen

In het voorjaar en de zomer van 2023 zijn er vier onderzoeken verricht naar de functie van de planlocatie als zomer-/kraamverblijfplaats voor vleermuizen. In het najaar van 2023 zijn er twee avondbezoeken uitgevoerd gericht op de functie van balts-/paarverblijfplaatsen. Gedurende de onderzoeken zijn er diverse functies voor vleermuizen aangetroffen. Zo zijn er tijdens de voorjaars- en zomeronderzoeken twee zomerverblijfplaatsen waargenomen van de gewone dwergvleermuis. Deze waren aanwezig onder een loodflap aan de zijkant van nummer 21 en onder de kantpannen van nummer 33. Tijdens de onderzoeken in het najaar zijn er twee paarverblijfplaatsen waargenomen. Hiervan was er een paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis onder dezelfde loodflap op nummer 21 waar een zomerverblijfplaats is aangetroffen en een paarverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis onder de dakpannen bij nummer 13 aangetroffen. In figuur 3.3 is een overzicht weergegeven van de aangetroffen verblijfplaatsen.

Figuur 3.1 Verspreiding van vleermuissoorten op basis van inventarisatie in het seizoen 2023.

3.3 Samenvatting

Op de onderzoekslocatie zijn geen nestplekken van de huismus of de gierzwaluw waargenomen. Hierdoor kan gesteld worden dat deze soorten de onderzoekslocatie niet gebruiken als nestplaats.

Tijdens de onderzoeken naar vleermuizen zijn er in totaal twee zomer-/paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en een paarverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis waargenomen.

4 VOORGENOMEN INGREEP OP DE LOCATIE EN ONDERBOUWING

4.1 Voorgenomen activiteiten en manier van uitvoering

De woningen worden voorzien van een groot onderhoud. In het onderhoud van de woningen zal gecombineerd worden met het verduurzamen van de woningen. Hierbij, zal het bestaande dak worden verwijderd en wordt er een nieuw geïsoleerd dak geplaatst. Het asbesthoudend dakbeschot wordt verwijderd. Hiernaast worden de gevels na geïsoleerd en gevoegd. Er zullen nieuwe kozijnen, ramen en deuren worden geplaatst. Voor het verduurzamen zullen zonnepanelen in combinatie met een hybride warmtepomp worden geplaatst.

4.2 Doel en belang van de activiteiten

Het doel is om de woningen te verduurzamen zodat deze klaar zijn voor de toekomst en hiermee voldoen aan de standaard zoals deze door de overheid is voorgeschreven.

4.3 Planning en onderbouwing van de activiteiten

De huidige planning is om met de werkzaamheden in september van 2024 te beginnen. Er is nog geen vaste begin of eind datum voor dit project vast gesteld.

4.4 Alternatieven

De staat van het dak is ten einde levensduur en valt niet te verduurzamen. Daarnaast is het dakbeschot asbesthoudend en dient daarom verwijderd te worden. Om toch te voldoen aan de standaard van de overheid is er geen alternatieve werkwijze mogelijk.

5 EFFECTEN VAN DE INGREEP OP FLORA EN FAUNA

5.1 Effecten op korte termijn op beschermde soorten

In totaal zijn er bij de projectwoningen 2 zomer-/paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis, en 1 paarverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis aangetroffen.

Gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis

Gewone dwergvleermuizen en ruige dwergvleermuizen leven in netwerken van meerdere (lokale) populaties. De lokale populatie wordt gevormd door één of meerdere kraamkolonies, enkele niet-voortplantende groepen vrouwtjes en de mannetjes. Een kolonie gewone dwergvleermuizen of ruige dwergvleermuizen bestaan uit de vrouwtjes die meerdere kraamverblijven gebruiken die elk enkele tientallen tot honderden vrouwtjes bevat. De netwerken van kraamgroepen zijn via de massawinterverblijfplaatsen aan elkaar verbonden. Het aantal dieren in een gebied is sterk afhankelijk van het voedselaanbod. Omdat de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis een trage voortplanters zijn verloopt uitbreiding of herstel van een populatie niet snel.

Door de werkzaamheden zullen er 2 zomer-/paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en 1 paarverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis definitief verdwijnen. Vleermuizen maken gebruik van een netwerk van verblijfplaatsen waartussen ze regelmatig verhuizen. Een tijdelijk verlies van een zomer- of paarverblijfplaats van vleermuizen is over het algemeen in ecologisch opzicht daarom geen groot probleem. Om geen risico's te nemen ten aanzien van de planning van de werkzaamheden, worden voor de zomer- en paarverblijfplaatsen alternatieve verblijfplaatsen aangeboden. Ten aanzien van de zorgplicht is het van belang dat er met de renovatie van de bebouwing geen vleermuizen worden verwond of gedood. Daarom wordt de bebouwing vooraf ongeschikt gemaakt. Het ongeschikt maken van de bebouwing zal worden uitgevoerd in het actieve seizoen van vleermuizen, dat wil zeggen in de periode april tot en met oktober.

Maatregel: aanbieden van in totaal 12 alternatieve verblijfplaatsen voor 3 zomer-/paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.

Maatregel: Het ongeschikt maken van de bebouwing uitvoeren in het actieve seizoen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.

5.2 Effecten lange termijn op gunstige staat van instandhouding

Gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis

Het "natuurlijke" aanbod van verblijfplaatsen voor vleermuizen ligt onder druk. Bij moderne bouwtechnieken zijn er minder verblijfsmogelijkheden. De te renoveren woningen dienen daarom zodanig te worden uitgevoerd dat na afloop van de werkzaamheden de bebouwing wederom geschikt is als zomerverblijfplaats en paarverblijfplaats voor gewone dwergvleermuizen en ruige dwergvleermuizen. Daarnaast zal overcompensatie toegepast worden, zodat de lokale populatie zich kan uitbreiden (zie hoofdstuk 6).

Maatregel: in metselen van in totaal 12 in metselkasten als zomer-/paarverblijfplaats voor de gewone en dwergvleermuis in de te renoveren bebouwing.

5.3 Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming

Gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis

Alle vleermuissoorten vallen onder het beschermingsregime van de Habitatrichtlijn en de conventie van Bonn, in de Wet natuurbescherming ondergebracht in artikel 3.5. De verboden handelingen die van toepassing zijn op de vleermuizen betreffen het opzettelijk verstoren, doden of vangen van de dieren en het beschadigen of vernielen van de rust- en voortplantingsplaatsen.

Bij de renovatie van de bebouwing is het niet te voorkomen dat wegnemen, vernielen of beschadigen van verblijfplaatsen optreedt, waardoor artikel 3.5 lid 4 wordt overtreden. Door het treffen van maatregelen kan de functionaliteit voor de soort behouden blijven. Hiermee wordt overtreding van de Wet natuurbescherming niet voorkomen, zodat een ontheffing noodzakelijk is.

Artikel 3.5 lid 2 betreft het opzettelijk verstoren van dieren. Bij het weggagen van een vleermuis, als gevolg van de renovatie is sprake van voorwaardelijke opzet en is het artikel van kracht. Er zullen handelingen verricht moeten worden die specifiek bedoeld zijn om dieren te verstoren. Hiervoor is een ontheffing benodigd.

Wettelijk belang uit de Habitatrichtlijn

De woningen op de onderzoekslocatie zijn slecht geïsoleerd en verkeren in matige bouwkundige staat met tocht en vocht als gevolg. Met de voorgenomen renovatie wordt een leefomgeving gerealiseerd die betere leefomstandigheden en woongenot creëren voor bewoners. De ontheffing voor de beschermde soorten onder de Habitatrichtlijn worden daarom aangevraagd in het belang van volksgezondheid en openbare veiligheid.

6 TE TREFFEN MAATREGELEN

6.1 Inleiding

De te nemen maatregelen zijn in te delen in de volgende vier stappen:

- a. alternatieve verblijfplaatsen aanbieden als tijdelijke opvang van het verlies van de potentiële verblijfplaatsen voor de periode tussen de ingreep en de realisatie van de nieuwe situatie;
- b. onderzoekslocatie voor de ingreep ongeschikt maken voor beschermde soorten;
- c. controleronde(s) om afwezigheid beschermde soorten op moment van ingreep aan te tonen;
- d. in de nieuwe situatie duurzame verblijfsmogelijkheden voor beschermde soorten creëren.

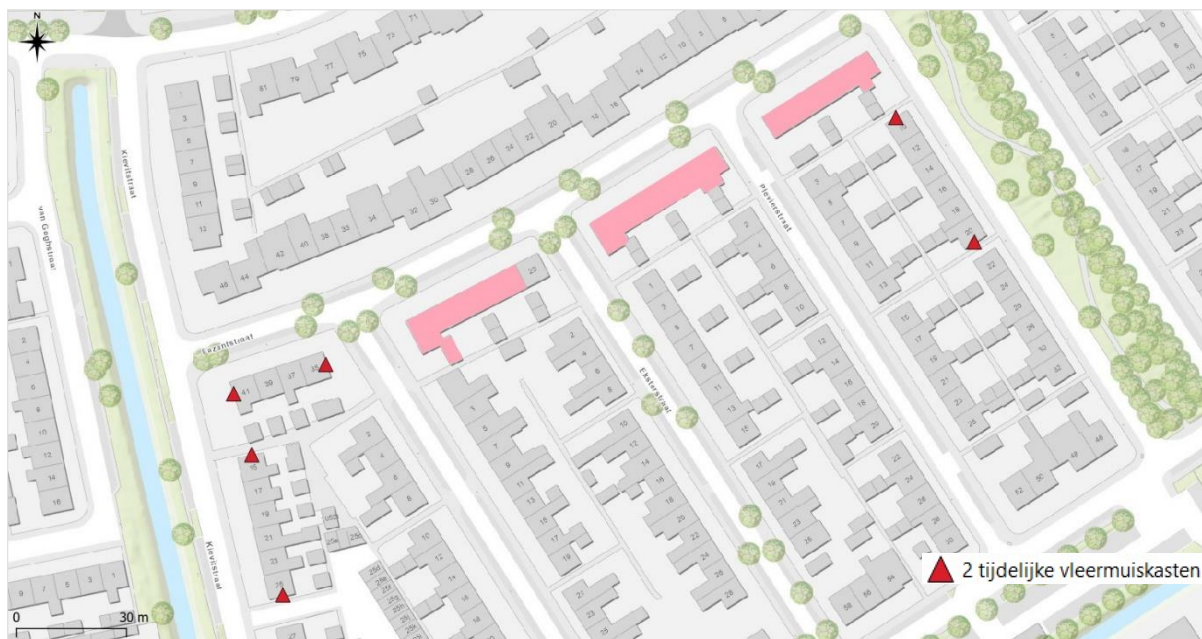
6.2 Tijdelijke mitigatie

Gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis

Voor het aanbieden van tijdelijke alternatieven, zullen minimaal zes maanden voor de werkzaamheden, vier tijdelijke vleermuis-kasten voor elke aangetroffen verblijfplaats worden opgehangen, binnen 200 meter van de huidige verblijfplaatsen. Omdat er in het plangebied in totaal 2 verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en 1 verblijfplaats van de ruige dwergvleermuis aanwezig zijn, worden daarom in totaal 12 tijdelijke vleermuis-kasten geplaatst. Deze kasten worden in tweetallen geplaatst aan de Fazantstraat 35 en 41, Kievitstraat 16 en 25 en Prins Bernhardweg 10 en 20. In figuur 6.2 zijn de locaties van de tijdelijke kasten weergegeven. Foto's van de geplaatste kasten zullen in het logboek worden verwerkt en later worden opgestuurd naar de provincie Gelderland. De vleermuis-kasten zijn van het type VMT1, van Unitura (figuur 6.1) of vergelijkbaar.

Figuur 6.1 Vleermuis-kast VMT1 van Unitura

Figuur 6.2 Locaties van de tijdelijke voorzieningen in de directe omgeving van de planlocatie.

6.3 Zorgvuldig handelen en ongeschikt maken

Het ongeschikt maken voor vleermuizen wordt gerealiseerd door voorafgaand aan de renovatiewerkzaamheden alle potentiële invliegopeningen ongeschikt te maken middels het aanbrengen van rugvulling en exclusion flaps en het oplichten en indien nodig dichtzetten van loodslabben. Het ongeschikt maken dient uitgevoerd te worden in de actieve periode van vleermuizen, globaal lopend van 1 april tot 1 november, en bij een avondtemperatuur van minimaal 10°C. Vanwege het broedseizoen voor de huismus en de gierwaluw zal het ongeschikt maken van de bebouwing uitgevoerd worden tussen 1 september en 1 november. De exacte werkwijze wordt ter plaatse beoordeeld en begeleid door de ecologisch begeleider.

6.4 Controlerondes

Omdat het vleermuisonderzoek slechts een momentopname betreft en vleermuizen opportunistisch kunnen zijn ten aanzien van de keuze van hun verblijfplaats, wordt na afloop van het ongeschikt maken van de woningen een controleronde uitgevoerd. Hierbij wordt met behulp van batdetectors tijdens het uitvliegmoment gecontroleerd of er bij de bekende verblijfplaatsen en de directe omgeving ervan, uitvliegende vleermuizen aanwezig zijn. Indien noodzakelijk worden door de ecologisch begeleider, op basis van deze controleronde, aanvullende maatregelen voorgesteld.

6.5 Duurzame maatregelen in nieuwe situatie

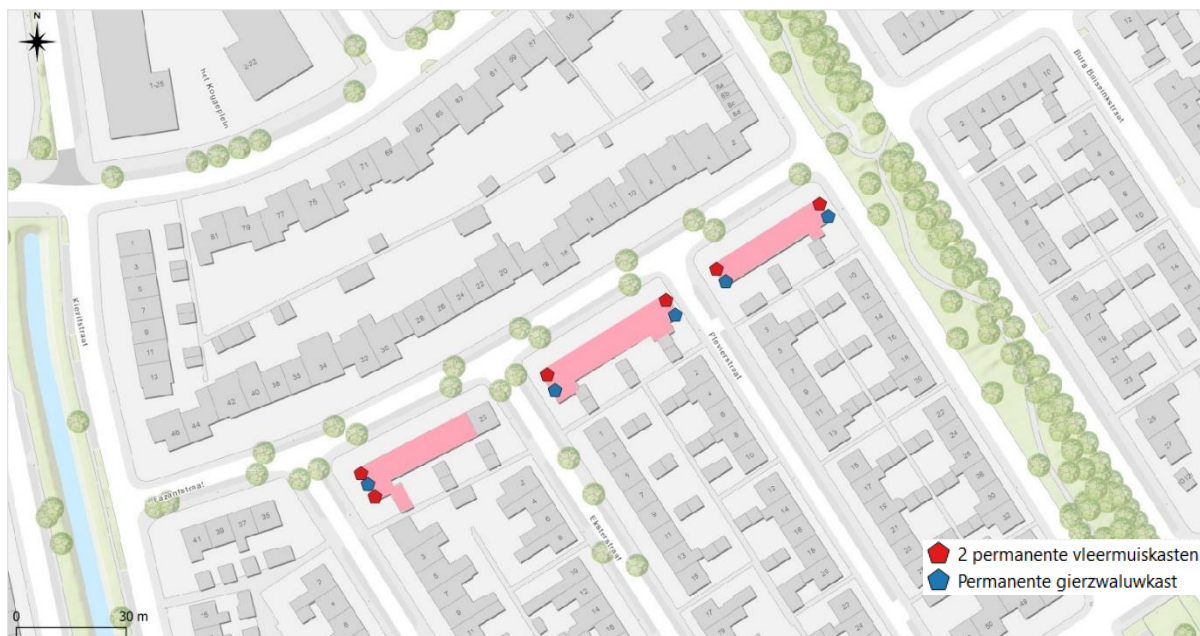
Vleermuizen

De te renoveren woningen op de planlocatie worden permanent geschikt gemaakt als zomer- en paarverblijfplaats voor de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis door het inbouwen van 12 vleermuiskasten. De kasten die hiervoor toegepast worden zijn van het type VMPM1 van Unitura, of vergelijkbaar (Figuur 6.3). De exacte locaties van de inbouwkasten moeten nog worden afgestemd met de initiatiefnemer. Het inbouwen van de kasten zal onder ecologische begeleiding van een ter zake kundige plaatsvinden. In figuur 6.4 is aangegeven waar de inbouwkasten in de muur gemetseld kunnen worden. De foto's van de inbouwkasten zullen in het logboek worden vermeld en later aan de provincie Gelderland worden verstrekt onder vermelding van het zaaknummer.

Figuur 6.3 Inbouwkast van het type VMPM1, van Unitura.

Om de staat van instandhouding van de lokale populaties huismuis en gierzwaluw in stand te houden en mogelijkheden voor uitbreiding te voorzien wordt overcompensatie gerealiseerd. Hiervoor wordt in elke kopgevel een inbouwkast voor gierzwaluwen (Type GZP2) gerealiseerd. Deze kasten kunnen zowel door huismussen als gierzwaluwen worden gebruikt om te broeden.

Figuur 6.4 Locaties van de permanente voorzieningen in de toekomstige situatie.

7 SAMENVATTING

Econsultancy heeft in opdracht van Bazalt Wonen een activiteitenplan opgesteld in het kader van de Wet natuurbescherming, ten behoeve van de voorgenomen renovatie en verduurzaming aan de Fazantstraat 1-33 te Zaltbommel.

De volgende onderzoeksvragen zijn beantwoord:

- Welke beschermde soorten zijn in het plangebied aanwezig?
 - De gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.
- Welke functie heeft het plangebied voor de soorten?
 - Voor de vleermuizen betreffen het zomer-/paarverblijfplaatsen.
- Wat is de omvang en duurzame staat van instandhouding van de bij de ingreep betrokken populaties van beschermde soorten?
 - Voor de gewone dwergvleermuis zijn er 2 zomer-/paarverblijfplaatsen aanwezig en voor de ruige dwergvleermuis is er 1 paarverblijfplaats aanwezig. Het betreft een niet gevoelige functie voor de soorten.
- Blijft de functionaliteit van de rust- en voortplantingsplaatsen behouden?
 - De functionaliteit blijft behouden door het tijdelijk aanbieden van alternatieve verblijfplaatsen, het werken buiten de gevoelige perioden, het ongeschikt maken van de bebouwing voor de soorten voorafgaand aan de werkzaamheden en het opnieuw geschikt maken van de bebouwing na afloop van de renovatie.
- Welke eigenschappen van het gebied moeten gemitigeerd of gecompenseerd worden?
 - De functie als zomer- en paarverblijfplaats voor de gewone dwergvleermuis en paarverblijfplaats voor de ruige dwergvleermuis wordt gecompenseerd middels 12 tijdelijke en permanente kasten. Daarnaast wordt overcompensatie gerealiseerd.
- Hoe groot wordt het succes van de te nemen maatregelen ingeschat?
 - De te treffen maatregelen zijn conform de, voor gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis opgestelde, kennisdocumenten (BIJ12, versie juli 2017), en zijn daarmee voldoende bewezen effectief.
- Welke maatregelen moeten getroffen worden om aan de zorgplicht te voldoen?
 - De woningen worden ongeschikt gemaakt in het actieve seizoen voor vleermuizen. Alle kritische werkzaamheden worden onder ecologische begeleiding uitgevoerd en er wordt zorgvuldig gehandeld.
- Zijn er voor de streng beschermde soorten geen meer bevredigende oplossingen?
 - Het betreft de reeds minst versturende oplossing.
- Welk wettelijk belang is er waardoor de werkzaamheden moeten worden uitgevoerd?
 - In het belang van volksgezondheid en openbare veiligheid.

Geraadpleegde bronnen

BIJ12 (2022). Kennisdocument huismus. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-009-Kennisdocument-Huisumus-1.0.pdf>.

BIJ12 (2017b). Kennisdocument gierzwaluw. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-006-Kennisdocument-Gierzwaluw-1.0.pdf>.

BIJ12 (2017c). Kennisdocument gewone dwergvleermuis. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-004-Kennisdocument-Gewone-dwergvleermuis-1.0.pdf>.

BIJ12 (2017d). Kennisdocument ruige dwergvleermuis. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-018-Kennisdocument-Ruige-dwergvleermuis-1.0.pdf>.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus (2021). Vleermuisprotocol 2021. Opgehaald van <https://netwerkgroenebureaus.nl/vleermuisprotocol>.

Wet natuurbescherming (2015, 16 december). Opgehaald van: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2021-02-17>.